

Ikt. sz.: NEB-41/18-2/2019.

NEB-5/2019. sz. ülés
(NEB-18/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2019. június 4-én, kedden, 13 óra 03 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>A határozatképesség megállapítása</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>A 2020. évi központi költségvetési nemzetiségi igények megvitatása</i>	7
<i>Hozzászólások</i>	11
<i>Határozathozatalok</i>	19
<i>Tájékoztatás a nemzetiségi tanító, tanár és szaktanár felmérésben történt előrelépésekről</i>	20
<i>Tájékoztatás a nemzetiségi pedagógus ösztöndíj 2019. évi kiterjesztésének és előkészítésének jelen helyzetéről</i>	21
<i>A parlamenti séták nemzetiségi vonatkozásainak megvitatása</i>	21
<i>Egyebek</i>	23
<i>Az ülés berekesztése</i>	24

Napirendi javaslat

1. A 2020. évi központi költségvetési nemzetiségi igények megvitatása
2. A parlamenti séták nemzetiségi vonatkozásainak megvitatása
3. Tájékoztatás a nemzetiségi tanító, tanár és szaktanár felmérésben történt előrelépésekről
4. Tájékoztatás a nemzetiségi pedagógus ösztöndíj 2019. évi kiterjesztésének és előkészítésének jelen helyzetéről
5. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Ritter Imre** nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke
 Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló
 Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló
 Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló
 Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló
 Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló
 Rónayné Slaba Ewa Maria dr. lengyel nemzetiségi szószóló
 Dr. Serkisian Szeván Simon örmény nemzetiségi szószóló
 Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló
 Szolga József horvát nemzetiségi szószóló
 Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló
 Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak:

Dr. Andavölgyi Ferenc, az EMMI Köznevelés-igazgatási Főosztályának osztályvezetője
 Kovács-Vass Erzsébet, az EMMI Köznevelés-igazgatási Főosztályának referense
 Kraszlán István, az EMMI Köznevelés-igazgatási Főosztályának referense
 Dr. Benedek György, az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának jogi főreferense
 Englenderné Hock Ibolya, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke
 Dr. Stefuca Viktória, az Ukrán Országos Önkormányzat elnöke
 Balogh János, az Országos Roma Önkormányzat elnöke

(Az ülés kezdetének időpontja: 13 óra 03 perc)

Elnöki bevezető

RITTER IMRE nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Tisztelettel köszöntöm dr. Andavölgyi Ferencet az EMMI Köznevelési-igazgatási Főosztályáról, Kovács-Vass Erzsébetet a Köznevelés-igazgatási Főosztálytól, Kraszlán Istvánt úgyszintén az EMMI Köznevelés-igazgatási Főosztályától, dr. Benedek Györgyöt, az AJBH jogi főreferensét, és külön tisztelettel köszöntöm dr. Stefuca Viktóriát, az Ukrán Országos Önkormányzat új elnökét, valamint Englenderné Hock Ibolyát, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnökét. *(Taps.)* Természetesen köszöntöm a többi önkormányzati elnököt, hivatalvezetőt, a munkatársaikat, a szószólókat, a munkatársaikat, minden megjelent érdeklődőt.

A határozatképesség megállapítása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság 12 jelenlévő fővel határozatképes. Varga Szimeon is itt van, jelezte, hogy várhatóan 5-6 percet késni fog.

Az írásban kiküldött napirendi javaslatához képest két módosítást, illetve kiegészítést javaslok. Egyrészt javaslom, hogy a 2. napirendi pontot, a parlamenti séták nemzetiségi vonatkozásainak megvitatása napirendi pontot a 4. napirendi pontként tárgyaljuk, ezáltal a 3. és a 4. napirend egyvel alacsonyabb sorszámmal kerül megvitatásra. A módosítás indoklása az, hogy ezzel egymás után megszakítás nélkül kerülhetne megtárgyalásra a három egymással összefüggő, költségvetést érintő napirend.

Másodjára javaslom, hogy a napirendek elfogadását követően az 1. napirendi pont tárgyalását megelőzően biztosítsunk 3-5 percben lehetőséget dr. Stefuca Viktóriának *(Szuperák Brigitta: "C" betűvel ejtendő a neve.)* és Englenderné Hock Ibolyának, hogy személyesen bemutatkozzanak a bizottság előtt. Rosszul mondtam? *(Közbeszólások: Nem, nem, nem! - Derültség. - Szuperák Brigitta: A Stefuca "c" betűvel ejtendő.)* Akkor elnézést kérek, pedig külön rákérdeztem *(Derültség.)*, de úgy látszik, ez kevés volt.

Kérdezem, hogy a kiküldött napirendekhez, illetve az általam javasolt módosításokhoz van-e valakinek észrevétele, kérdése. *(Nincs jelentkező.)*

A napirend elfogadása

Ha nincs, akkor felteszem szavazásra a módosítást. Aki egyetért a 2. napirend 4. napirendként történő tárgyalásával, valamint azzal, hogy a két új elnök asszonynak napirend előtt bemutatkozási lehetőséget adjunk, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy bizottság 12 igen szavazattal egyhangúlag elfogadta.

Aki az így módosított napirenddel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk.

Akkor megkérném dr. Stefuca Viktóriát... *(Derültség. - Közbeszólások: „C”-vel!)* Elnézést, van egy olyan rossz szokásom, hogy ha valamit egyszer elrontok, azt következetesen megteszem később is, de próbálok rajta változtatni. Kérem, foglaljon helyet! *(Megtörténik.)*

DR. STEFUCA VIKTÓRIA elnök (Ukrán Országos Önkormányzat): Üdvözlök mindenkit! Köszönöm a lehetőséget, hogy bemutatkozhatok. Már 2004 óta

kapcsolatban vagyok az ukrán közösséggel. Az oktatás terén kerültem az ukrán közösséghez, emellett kéttannyelvű családba születtem, édesapám ukrán, anyukám pedig magyar. 2014-ben tudományos fokozatot szereztem nyelvtörténet szlavisztika szakon a Szegedi Tudományegyetemen. Jelenleg a civil életben oktatással foglalkozom, a Nyíregyházi Egyetem Ukrán Nyelv és Kultúra Intézet tanszékének vagyok a vezetője. Ahogy Kravcsenko György elnök úr elhalálozott, ezáltal átvettem az Ukrán Országos Önkormányzat elnöki tisztségét. Ennyit szerettem volna röviden bemutatkozásként magamról elmondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük. Nagyon sok sikert és örömet kívánok az új pozíciójában, az új munkájában mindannyiunkkal közösen! Köszönöm szépen. *(Dr. Stefuca Viktória: Köszönöm szépen.)*

Megkérném Engländerné Hock Ibolyát, hogy fáradjon a mikrofonhoz, átadnám a szót.

ENGLANDERNÉ HOCK IBOLYA elnök (Magyarországi Németek Országos Önkormányzata): Én is nagyon szépen köszönöm a bemutatkozás lehetőségét. Szeretettel köszöntöm a bizottságot a magam nevében is. Azt gondolom, majdnem mindenki ismer engem. Nem olyan régen Győrvári Gáborral voltunk itt az ONT megbízásából. Hogy a Viktória által elmondottakat folytassam, én is kétnyelvű családban nőttem fel, úgyhogy nekem minden felmenőm a német nemzetiség tagja. Otthon mi szerencsésen németül tudtunk beszélni, és utána a családi életem is úgy alakult, hogy a férjem is a német nemzetiség tagja, úgyhogy nálunk ez egy száz százalékos háttért jelent. Így teljesen természetes volt, hogy az iskoláimat is ezen a téren folytatom. Német-magyar szakos tanár vagyok. Eredetileg a Pécsi Főiskola nemzetiségi szakán szereztem a diplomámat, majd az ELTE német nyelv és irodalom szakán.

Az első munkahelyen a Leőwey Klára Gimnázium volt, ahol a nemzetiségi tagozaton tanítottam, majd négy évig a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem német tanszékén módszertant oktattam, de ez a négy év elég volt arra, hogy rájöjjek, hogy nekem inkább a középiskola a világom. 1994-ben az egyik létrehozója voltam a mai Koch Valéria Iskolaközpontnak Pécsen, amelynek jelen pillanatban az igazgatója vagyok körülbelül még két hétig. Ez egy kéttannyelvű iskolaközpont az óvodától az érettségiig. Nagyon fájó szívvel fogok erről most ebben a pillanatban lemondani, ezt hozzá szeretném tenni. A német önkormányzatot ért fájdalmas veszteségek miatt - nemcsak Ottóra, hanem Olívia balesetére is gondolok - egyszerűen olyan helyzet állt elő, hogy úgy érezte az önkormányzat, olyasvalakit kell elnöknek választania, aki egy picit a folytonosságot tudja biztosítani, és ismert az ország német lakosai előtt. Így esett aztán rám a jelölés és a választás. Én Ottóval évek óta együtt dolgoztam nagyon sok projektben, így azt hiszem, olyan dolgokra is rálátásom van, amire sima közgyűlési tagként talán esetleg nem lett volna. Ottó útját szeretném folytatni.

Jelen pillanatban amellet, hogy nyilván az én szakterületem az oktatás, de az Országos Német Önkormányzat tevékenységének legalább a 80 százaléka, ugyan még így sosem számoltuk ki, de biztosan az oktatás-neveléssel függ össze, és így azt gondolom, ezt továbbra is tudnám tenni. Eddig az oktatási tanácsnoka voltam az országos önkormányzatnak. Most két nagy feladatunk van. Az egyik a választásokra való felkészülés, a másik pedig a nemzetiségi ösztöndíjprogram lebonyolítása. Egyelőre a Koch Valéria Iskolaközpont igazgatója vagyok, de arról 30 napon belül természetesen le kell mondanom az összeférhetetlenség megszüntetése miatt. A munkahelyemet még megtartom, tehát egyelőre társadalmi megbízatású elnök a

pozícióm. Októberben pedig a nemzetiségi választások után kiderül a folytatás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Utólag bevallom egyébként, hogy Ibolyával is mindig névproblémáim vannak, mert ugye ő Hock Ibolya, és a Koch Valéria igazgatója. *(Derültség.)* Hasonló csapda *(Derültség.)*, de ezt ma nem követtem el. Köszönöm szépen. *(Englenderné Hock Ibolya: Köszönöm én is.)* Köszönöm szépen. Még egyszer sok örömet és eredményt kívánok a további közös munkához!

A 2020. évi központi költségvetési nemzetiségi igények megvitatása

Áttérnénk az 1. napirendi pontunkra, a 2020. évi központi költségvetési nemzetiségi igények megvitatására. Az előkészítéssel kapcsolatban egy kicsit vissza kell menjek, mert ez most egy eléggé különleges helyzet volt, hiszen az európai parlamenti választás miatt az elmúlt időszakban két hónap parlamenti szünet volt, amennyiben bizottsági ülések és plenáris ülések nem voltak, de munka ezzel szemben volt rengeteg, ezért egy pár dologhoz szeretnék visszanyúlni és az elejétől fogva röviden elmondani. Január végén, február elején kezdődött az előkészítése a 2020-as költségvetési igényeinknek. Akkor egyeztettünk Langerné Victor Katalinnal, az EMMI romaügyekért felelős helyettes államtitkárával, Maruzsa Zoltánnal, a köznevelésért felelős helyettes államtitkárral, dr. Horváth Zitával, a felsőoktatásért felelős helyettes államtitkárral és természetesen Soltész Miklóssal, az egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkárral. Ezeknek az egyeztetéseknek a lényege az volt, hogy milyen területen, milyen irányban, milyen mértékben, milyen módon számíthatunk a szaktárcák támogatására a 2020-as költségvetési igényeinknél.

2019. március 11-én az ONÖSZ közgyűlésén a szószólók részvételével volt egy teljes körű egyeztetés a szakmai és eljárási kérdésekről is. 2019. március 28-ára kértük be az első körös országos nemzetiségi önkormányzati igényeket. 2019. március 27-én volt a nemzetiségi pedagógusképzéssel és ösztöndíjjal kapcsolatos találkozó a parlamentben. Ez volt az indító megbeszélése ennek a témakörnek. Két munkacsoportot alakítottunk ezt követően. Az egyiket a nemzetiségi tanító-, tanár-, szaktanárképzés helyzetének a felmérésére az egyetemmel és a pedagógiai intézetekkel, a másikat pedig a nemzetiségi tanítókra, tanárookra, szaktanárookra vonatkozóan a szükséges létszám, a meglévő létszám és a hiányzó létszám felmérésére a nemzetiségi köznevelési intézményekben. Április során öt ülése volt a két munkacsoportnak. Ennek során kidolgoztuk a kérdőívanyagokat, és bekértük a 2020-as költségvetéshez a '19-20. évi első évfolyamos nemzetiségi tanító, tanár, szaktanár hallgatók létszámát. Egy másik napirendnél majd erről a kérdésről még fogok egy picit részletesebben beszélni.

Ezt követően áttekintettük, kiértékeljük az országos nemzetiségi önkormányzatok első körös igényeit és ahol kérdés, számszaki hiba, értelmezési probléma merült fel, mindenkivel telefonon, személyesen vagy írásban - ahogy kellett - egyeztettük. 2019 májusában megkértük minden országos nemzetiségi önkormányzattól a második körös adatokat a közgyűlésekre vonatkozóan, az ingatlanok értékcsökkenésére, biztosítási díjakra. Összeállítottuk az induló számszaki adatokat a 2020. évi nemzetiségi költségvetési igényekről. Személyesen egyeztettünk részletesen a nemzetiségi bizottság mindhárom albizottsági elnökével, Kissné Köles Erikával, Varga Szimeonnal, Alexov Lyubomirral, valamint a romaügyekkel kapcsolatban Farkas Félix roma szószólóval, Langerné Victor Katalinnal, a romaügyekért felelős helyettes államtitkárral és Sztojka Attila főosztályvezetővel. Nem tudom, mindenki előtt ismert-e, de időközben a roma nemzetiség az EMMI-től

átkerült a Belügyminisztériumhoz, így Langerné Victor Katalin államtitkársága is a társadalmi felzárkóztatásért felelős helyettes államtitkárságként már ott dolgozik.

Az elmúlt héten egyeztettem Soltész Miklós államtitkár úrral, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes úrral, végül tegnap délután Kövér László házelnök úrral. Ezért is küldtük ki tegnap délután három óra körül az anyagokat. Mindhárman teljes mértékben támogatják és egyetértenek az általunk összeállított nemzetiségi igényekkel, de szeretném előrebecsátani, kihangsúlyozni, hogy erre vonatkozóan politikai döntés még nincs, tehát ez nem azt jelenti, hogy ezek az igények már elfogadásra kerültek. Ezt még a továbbiakban végig kell vigyünk.

Varga Szimeonnal szeretnénk volna már tíz nappal ezelőtt egy köztes költségvetési albizottsági ülést tartani, de úgy alakult, hogy ebben a tíz vagy tizenkét napban kettő olyan volt, amikor mindketten itthon voltunk Magyarországon, és azon a két napon meg pont az Országgyűlés Hivatalának a csapatépítő összejövele volt, tehát nem lehetett ülést tartani. *(Varga Szimeon megérkezik a bizottsági ülésre.)*

Még az előkészítéshez tartozik, hogy egyeztettünk a három albizottsági elnökkel, és megpróbáltuk valamelyest szétosztani a 2020. évi költségvetéshez kapcsolódó nemzetiségi igények tárgyalását. Ennek megfelelően a ma reggel 9 órai költségvetési, külügyi és önkormányzati albizottsági ülésen az alapvető számszaki anyag áttekintése mellett elsősorban a költségvetési törvénnyel kapcsolatos szövegszerű szabályozási javaslatokkal foglalkoztunk. A jegyzőkönyv részére megjegyzem, hogy időközben megérkezett Varga Szimeon is, tehát 13 fővel folytatjuk a bizottság ülését.

Másodszor, a ma 10 óra 30 perckor kezdődő köznevelési, kulturális és egyházügyi albizottsági ülésen elsősorban a közneveléssel, a nemzetiségi pedagógusképzéssel, az ösztöndíjprogrammal kapcsolatos kérdésekről beszéltünk dr. Horváth Zita helyettes államtitkár asszony jelenlétében és részvételével. Holnap 9 órától kezdődik az ellenőrző albizottság ülése, ahol elsősorban a nemzetiségi pályázatokkal, támogatásokkal kapcsolatos elbírálási, kifizetési és elszámolási kérdéseket, köztük a feladatalapú támogatásra javasolt új értékelési rendet fogjuk megtárgyalni a Bethlen Gábor Alapítvány Zrt., valamint a Miniszterelnökség részvételével.

Most pedig a Magyarországi nemzetiségek bizottságának ülésén természetesen teljes körűen tárgyaljuk a költségvetéssel kapcsolatos javaslatainkat, elsősorban a költségvetési igények számszaki részével, azok indoklásával szeretnénk foglalkozni, illetve azt véghez vinni. Hogy ezt hatékonyan, eredményesen és lehetőleg vacsora előtt meg tudjuk tenni, ezért a következő menetrendet javaslom. Először is végigmennénk a 12 nemzetiség igényei című táblázat 14 pontján. Én mindegyik ponthoz racionális rövidséggel elmondanám azokat az információkat, amelyekkel esetleg kérdéseket tudnék megelőzni. Ezt követően ugyanígy áttekintenénk a romaigények 14 pontját, természetesen majd megadnám a szót Farkas Félix alelnök úrnak is. Ezt követően megnyitnám a vitát, pontról pontra végigmehetnénk, hogy kinek van kérdése az egyes javaslatokhoz. Ha a számszaki részt lezártuk, utána áttekintenénk röviden a szövegszerű javaslatokat, figyelembe véve, hogy ezt már az albizottságok tárgyalták, illetve holnap részben még tárgyalni fogják. Végül ha túljutottunk a napirenden, akkor a napirend végén két részben kérném majd a bizottság támogatását szavazás formájában. Egyrészt a két számszerű nemzetiségi költségvetési igényre vonatkozóan, hogy az ülést követően ezeket haladéktalanul ki tudjam küldeni a parlamenti frakcióknak egyeztetésre, másrészt pedig a szövegszerű módosítási igényeknél arra való felhatalmazást, hogy ha holnap benyújtják a költségvetési törvényjavaslatot és az azt megalapozó salátatörvényt, akkor a Pénzügyminisztériummal, illetve a Miniszterelnökséggel le tudjunk ülni egyeztetni a

szövegszerű javaslatainkat. Azt gondolom nagyon optimistán, hogy ezzel két óra alatt tudunk végezni. Ha így lesz, akkor tartanánk egy 15 perces szünetet, és utána térnénk rá a 2., a 3. és a 4. napirendi pontunkra, amely szerintem biztos, hogy maximum háromnegyed órát igényel, vagy talán még kevesebbet sem. Tehát az egyik leghosszabb ülésünknek nézünk elébe, de remélem, hogy megéri a téma miatt is. Kérdezem, hogy van-e az elmondottakkal, a menetrenddel kapcsolatban valakinek kérdése, észrevétele, valamilyen egyéb igénye. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincs, akkor el is kezdenénk a napirend konkrét tárgyalását. A menetrend szerint először az úgymond tizenkét nemzetiség nemzetiségi módosító igényeit ugyanabban a rendszerben és keretben próbáltam összeállítani, ahogy az előző években is ezt tettük és azzal a részletességgel is, tehát ez részletesebb, mint ahogy a költségvetési törvényben meg fog majd jelenni. Az 1. és a 2. pont tekintetében a 9. mellékletben lesz majd az országos nemzetiségi önkormányzatok és média. Itt 400 milliót állítottunk be a javaslatba, a második pedig az országosok által fenntartott intézmények 300 millióval.

A javaslatnak ezt a részét, mielőtt benyújtjuk, természetesen le kell bontani a 12 országos önkormányzatra. Ehhez majdnem teljes körűen megvan a közgyűlésekre vonatkozó adatállomány. Ezeket már összesítettük. Megvan a nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények értékcsökkenése, a biztosítási díja, és nem teljes körűen, de megvannak a fenntartott köznevelési intézményeknél meglévő finanszírozási problémák is, illetve a korábban megbeszéltek szerint annál az öt nemzetiségnél, ahol az úgynevezett országos fenntartásában úgynevezett kószínház van, ott az egyedi miniszteri döntési keretből úgymond tervesítenénk. A horvát, a szerb, a bolgár, a német és a szlovákok esetében a kettőből az egyik színházat érinti. Ezzel kapcsolatban, a pontos lebontással kapcsolatban fogok kezdeményezni majd egy soron kívüli megbeszélést az országos nemzetiségi önkormányzatokkal, hogy közösen átnézzük az adatokat, és ezt a felbontást megcsináljuk.

A 3. pont változatlan. Ez korábban is szerepelt. Ez az országos nemzetiségi önkormányzatok beruházási támogatása, de ez mindig úgy szerepelt, kezdettől fogva, hogy ez tartalmazta egyúttal a települési és területi, tehát a helyi nemzetiségi önkormányzatok, illetve a nemzetiségi egyesületek különböző beruházási, felújítási igényeit is. Több önkormányzattól volt az a javaslat vagy kérés, hogy ezt bontsuk szét, ezért most a 3. pont kizárólag az országos nemzetiségi önkormányzatok beruházási támogatásának a tervezetét tartalmazza, ezért másfél milliárd lett beállítva.

A 4. pont a helyi nemzetiségi önkormányzatok és az egyesületek beruházási, felújítási igényei, ami 600 millió forint.

Az 5. pont az intézményfenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatok beruházási, felújítási, pályázati önrész, illetve működési támogatás kiegészítése. Ez korábban is külön soron szerepelt.

A 6. és 7. pont önkormányzatonként lesz majd teljesen megbontva, a helyi nemzetiségi önkormányzatok működési támogatása, illetve a helyi nemzetiségi önkormányzatok feladatalapú támogatása. Ez a 12 önkormányzatra bontva egy egységes 20, illetve 34 százalékos emelés lenne, ami a költségvetési törvény 9. mellékletében lesz részletezve majd.

A 8. pont a nemzetiségi pedagóguspótlék. Az itt tervezett összeg két dologra biztosítana fedezetet, egyrészt a most 30 százalékos nemzetiségi pótlék 40 százalékra történő emelésére, illetve a jogosultsági kör módosításával differenciálásra, az 50 százalék fölött nemzetiségi nyelven tanítók munkaideje 20 és 50 százaléka között 20 százalék pótlékra, a 20 százalék alatti nemzetiségi neveléssel foglalkozó munkaidő esetén pedig 10 százalékra. Előre mondom, mert tavaly is okozott félreértést, hogy ezt nem fogjátok megtalálni sehol a nemzetiségi pénzeknél, mert ez fenntartók szerint

szét lesz osztva a költségvetésben, mint ahogy a tavalyi 1,4 milliárd is. Az önkormányzati rész megy az önkormányzati fenntartású intézményekre, az egyházhoz megy az egyházi fenntartásúnál, az egyetemekhez megy a felsőoktatáshoz és így tovább. Normatíva szerint lesz a tényleges nemzetiségi pótléknak megfelelően igényelhető, tehát nem fogjátok így egyben megtalálni a költségvetésben. Ez azért szükséges, hogy ne kelljen minden egyes intézménnyel külön támogatói okiratot csinálni és szerződést kötni.

A 9. pont lesz a nemzetiségi pedagógus ösztöndíjprogram 650 millió forinttal. Ez fedezetet biztosítana 2020. szeptember 1-jétől 2021. június 30-ig az óvodapedagógus-képzés mindhárom évfolyamára és az első évfolyam pályakezdőire, valamint fedezetet biztosítana a nemzetiségi tanító-, tanár-, szaktanárképzés mind a hat évfolyamára. Gyakorlatilag jövő év, 2020. szeptember 1-jétől mind a 9 évfolyamot az óvodai, illetve tanárképzésből, a képzésből és az első végzett óvodás évfolyamot is be tudnánk vonni. Emellett fedezetet biztosít a képzést végző egyetemeknek egy minimális, nem is olyan minimális támogatására.

A 10. pont a NEMZ-pályázatok. Itt 400 milliós keretnövekménnyel számoltunk, illetve állítottuk be.

A 11. pont a nemzetiségi színjátszás. A ma délelőtti albizottsági ülés alapján majd javaslom, hogy egészítsük ki Kissné Köles Erika javaslata alapján a nemzetiségi színjátszás és filmgyártás kifejezéssel, tehát terjesszük arra is a támogatás lehetőségét.

A 12. pont a Miniszterelnökség - itt egyébnek neveztük - olyan saját kerete, amellyel az eddigiekben még egyszer sem foglalkoztunk igazából. Ebben vannak az ösztöndíjak, a kitüntetések stb. Itt is szeretnénk egy növelést elérni és a Miniszterelnökséggel egyeztetve megvizsgálni a különböző kitüntetések, ösztöndíjak mértékét, pénzügyi támogatását. Például a Pro Cultura díjnak nincsen semmilyen pénzügyi vonzata. Lehet, hogy az egyetlen díj, ami olyan, hogy kapják, és semmi nincsen hozzá. Szeretnénk ezen változtatni, mert azt hiszem, ez jogos felvetés.

A 13. pont nem új, de jelentősen megemelt keretet terveztünk be rá. Ez a Miniszterelnökség vis maior kerete. Ennek az a magyarázata és indoka, hogy a 2017 decemberi nemzetiségi törvény módosítását követően 2018. június 30-ig a fenntartói jogok mellett a helyi nemzetiségi önkormányzatok átvették az általuk fenntartott köznevelési és kulturális intézmények vagyonkezelői jogait is. Ezzel minden olyan feladat, ami balesetelhárítással, természeti csapással, bármilyen meghibásodással, üzemzavarral kapcsolatos, kizárólag a nemzetiségi önkormányzatok feladata. Mivel erre nincsen külön bevételek, ezt nyilvánvalóan csak állami támogatásból lehet megcsinálni. Itt már több, mint száz intézményről beszélünk és egy nagyon nagy épületállományról. Ha egy külön vis maior keretet csinálunk, akkor egyúttal feloldjuk azt az állandóan jelentkező problémát, hogy majd jönnek dolgok, és ezért nem lesznek időben kiosztva a pénzek. Így a beruházási, felújítási keretek elválaszthatók ettől a vis maior kerettől. Elvárható, hogy ha meglesz a költségvetési döntés most júliusban, ősszel megtörténjen a pénzek felosztásának az előkészítése, és ahogy erre törvényi lehetőség van, januárban lehet a támogatói okiratokat megcsinálni, és el lehet kezdeni a konkrét beruházási munkák előkészítését, ami azért nagyon jelentős, mert jellemzően köznevelési intézményeknél nem véletlenül a nyár az az időszak, amikor normálisan, hatékonyan lehet valami felújítást, beruházást csinálni. Remélem, ezzel ez a feszültség vagy probléma is oldódni fog.

Végül, de nem utolsósorban a 14. pont a nemzetiségi hitéleti keret. Ez megint feszültséget és problémát okozott, hogy nemzetiségi keretkből lettek mindig leszedve meg adva hitéleti célokra, pontosabban vagy nem is lett adva, vagy elsősorban beruházásra, felújításra, keresztfelújításoktól kezdve a templomra és egyéb dolgokra

is pénzek, így most egy tiszta helyzetet csinálunk. Nyilván nekünk a nemzetiségi hitélet rendkívül fontos. Nem véletlenül az új ciklusban a Köznevelési és kulturális albizottság nevét kiegészítettük az egyházi megnevezéssel is. Azt gondolom, itt is tiszta helyzetet tudunk csinálni. Ez többeknek volt a kérése. Én most a bevezetőben nem kívánok erről többet mondani.

Áttérnénk a második táblára. A roma nemzetiség esetében ugyanolyan felosztásban csináltuk meg, mint ahogyan a 12 nemzetiségnél. A 2020. évi módosításnál mindenhol azokat az összegeket tettük bele, amiket a roma önkormányzat kért és amiket Langerné Victor Katalinnal és Farkas Félixekkel is egyeztetünk. Négy olyan hely van, ahol a romaigényeknél nincs adat. Egyrészt helyi nemzetiségi önkormányzat nem tart fenn intézményt, tehát helyi roma nemzetiségi önkormányzat nem tart fenn roma köznevelési intézményt, tehát az 5. pontban ezért nincs adat. A 8. és 9. pontban azért nincs adat, mert a nemzetiségi pedagóguspótlékban a roma nemzetiségi pedagógusok ugyanúgy benne vannak, mint a többi 12 nemzetiség. Erre egy keret van, ami nincs szétbontva, de ebben a miniszterelnökségi keretben vannak benne a romák is. Ugyanígy a nemzetiségi pedagógus ösztöndíjprogramban is ugyanúgy benne vannak a roma nemzetiségi pedagógushallgatók is, de mivel előre nem tudjuk, hogy mennyi lesz, és ezt az Országos Német Önkormányzat mint feladatgazda fogja össze és kapja a támogatást, ezért itt vannak benne a 12 nemzetiségnél a romák is. Nincs még elkülönítve a nemzetiségi színjátszásból pénz - elképzelhető, hogy a későbbiekben majd el lesz különítve -, és nincsenek még elkülönítve az egyéb, a 12. sorban az ösztöndíjak, kitüntetések. Lehet, hogy ez is el lesz különítve, de hozzáteszem, hogy nem feltétlenül jelentene ez előnyt a romáknak, hiszen például idén is két Pro Cultura díjat kaptak. Ha egy át lenne téve, akkor csak egyet kaphattak volna. Langernével és alelnök úrral is abban maradtunk, hogy a nemzetiségi színjátszás és a kitüntetések, ösztöndíjak tekintetében nem lenne gond, ha maradna a 13 nemzetiség együtt, és mindig a tényleges igényeknek megfelelően lehetne adott esetben kedvezőbben is eljárni a romákkal kapcsolatban. Köszönöm szépen.

Én a magam részéről amit a bevezetőben gondoltam, azt elmondtam. Kérdezem alelnök urat, hogy kíván-e kiegészítést tenni hozzá. *(Jelzésre:)* Átadom a szót Farkas Félixnek.

Hozzászólások

FARKAS FÉLIX roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Hosszú egyeztetés során jutottunk el addig, hogy a költségvetést ebben a formában be tudjuk nyújtani. Nagyon sokat kellett Langerné Victor Katalin helyettes államtitkár asszonnyal találkozni, illetve akkor még az Emberi Erőforrások Minisztériumának főosztályvezetőjével is. Igazából egy bizonytalan helyzetben, bizonytalan állapotban nem tudtuk, hogy egyáltalán a romák majd a Belügyminisztériumhoz fognak tartozni, ezért úgy kezdeményeztük a beszélgetést, illetve úgy folytattuk le, mint kvázi az Emberi Erőforrások Minisztériumával. Aztán időközben átkerültünk a Belügyminisztériumhoz, átkerült a romaügy, a felzárkózás, remélem, sokkal nagyobb eredménye lesz.

A költségvetést az országos önkormányzattal együtt közösen kértük, illetve fogalmaztuk meg. Úgy gondolom, ez még csak a kezdet. A mostani állapot szerint ez reális. Egyetlenegy dolgot mégiscsak szeretnék kiemelni ebből, ugyanis az Országos Roma Önkormányzatunk a tiszapüspöki iskolára nyert nagyobb támogatást, illetve még van egy 30 milliós ígérvény a felújításra, de ez a két összeg sem elegendő ahhoz, hogy ez az iskola biztonságosan fel tudjon épülni, illetve felújításra kerüljön. Mi kértünk a 3. pontban az Országos Roma Önkormányzat beruházási támogatására,

tudom, meg van bontva, 1 milliárdot. Tudjuk, hogy bontva van, de én mégis azt mondom, hogy mivel az országos önkormányzat elnökével mostanában hosszasan tárgyaltunk erről, és az ő igényüket mondom, ha még oda 100 millió forint lehetne emelésként, akkor az a tiszapüspöki iskola el tudna készülni, meg tudna újulni. Én tulajdonképpen csak ezt a módosítást szeretném, ha a bizottságunk ezzel a 100 milliós módosítással fogadná el a költségvetést. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Átadnám a szót a bizottsági tagoknak, akiknek a költségvetés számszaki részével kapcsolatban kérdésük, észrevételük, felvetésük van. *(Jelzésre:)* Alexov Lyubomir szerb szószóoló úr!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóoló: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntök mindenkit. Kettő dolgot szeretnék előljáróban, illetve röviden mondani. Az egyik az, hogy messzemenőig egyetértek azzal a felvetéssel, amit elnök úr mondott és a szlovén szószóoló kezdeményezte, hogy a filmgyártás is ide nevesítve bekerüljön. Mi már többször tettünk erre kísérletet, és sokszor próbáltunk erre forrást szereztetni. Én ezt csak annyival szeretném kiegészíteni, hogy ha magát az elnevezést kiegészítjük, akkor szerintem a forrásoldaláról is kellene beszélni. Én javaslom, hogy magát a javaslatban szereplő összeget is valamilyen arányban emeljük meg. Nem tudom, hogy most erre 50, vagy 100 millió, vagy mennyi lenne a megfelelő összeg, de mindenképpen javaslom, hogy egy forráskiegészítést javasoljunk a költségvetési törvény számára.

A másik nem ilyen számszerű dolog. Amikor elnök úrral az egyeztetésen tárgyaltunk, akkor is mondtam, és most a jegyzőkönyv számára szeretném megismételni, hogy célszerűnek tartanám, hogy a költségvetésben külön nevesítve legyenek azok a kötelezettségek, amelyek egyéb kormányhatározatok végrehajtásából erednek, hogy a kettő dolog teljesen vegytisztán szerepeljen, ne keveredjenek a dolgok. Tehát ezek az általunk javasolt és a nemzetiségi önkormányzatok beruházási támogatásai sorban szereplő összegek legyenek elkülönítve azoktól az összegektől, amelyeket valamilyen kormányhatározat végrehajtása során tervez a kormány a költségvetésben. Nekünk is egyszerűbb, nem lesz félreérthető a helyzet, úgyhogy mindenképpen kérem, hogy ezt képviselje elnök úr, és a bizottságot is arra kérem, hogy ezt támogassa, mert nagyon sok félreértésre adott okot az idén is, és az egymás közti viszonyunk megromlásának megelőzése érdekében is ezt kérném és javaslom, mint az egyik érdekelt nemzetiség képviselője. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha lehet, én erre reagálnék. Egyrészt köszönöm a felvetést, mert nem biztos, hogy mindenki tudja, hogy miről van szó, 2019-ben is hozott a kormány több határozatot, a '18-19-20-at véve, azt hiszem, már hat kormányhatározat van, amelyben különböző szerb köznevelési intézmények fejlesztését célozta. Ebből volt olyan kormányhatározat, amivel a 2019-es nemzetiségi keretek terhére csinálták meg. Gyakorlatilag amit kiharcoltunk, nemzetiségi felújítási keretet, abból lett levéve vagy csökkentve a kormányhatározat által eldöntött keret. Természetesen mi örülünk, ha bármelyik nemzetiségnél van ilyen lehetőség, de azt gondoljuk, hogy ennek pluszban kell jönnie, mert a saját kereteinket mi is fel tudjuk osztani, ahhoz nem kell kormányhatározat. Ráadásul esetenként ezek nem is nemzetiségpolitikai, hanem nemzetpolitikai döntések, nem feltétlenül nemzetiségi, hanem idegen nyelvű oktatási, fejlesztési célokat szolgálnak, amiknek megint örülünk, bármelyikünk nemzetiségénél is van ez, de tény, hogy ezt egyeztetni és rendezni kell, hogy a külön kormánydöntések vagy a kormányközi vegyesbizottsági döntések mindig is pluszként kerültek be a költségvetésbe, és nem pedig a meglévő

nemzetiségi keretek terhére. Azt gondolom, egységesen ezt kell képviselnünk. Köszönöm.

További észrevétel, kérdés van-e? *(Jelzésre:)* Paulik Antal szlovák szószóló!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Kicsit csatlakozva ahhoz, amit a szerb szószóló úr felvetett, vélhetően még az idén, de valószínűleg a jövő évben is lesz egy olyan komolyabb beruházása a szlovák területnek, amely szintén hasonló összepszerúségében, és valószínűleg minimum akkora összegű lesz, mint a szerb beruházások voltak az elmúlt egy-két évben. Valószínűleg születni fog erről is egy kormányhatározat, mert a tárgyalások jelenlegi fázisában még nem látjuk a végét, de összepszerúségében komoly, milliárdos nagyságrendről a mostani tudásunk alapján nagyságrendileg milliárdos összegekről van szó. Ez a Budapesten volt egykori szlovák evangélikus templom visszavásárlására, felújítására kellene, hogy költődjön. Erről kormányközi egyeztetések folynak már most magasabb szinten, nyilván mi már nem mindenben látunk rá ezekre az egyeztetésekre. Ígéretet kaptunk arra, hogy a magyar kormány meg fogja vásárolni ezt az épületet. Ennek a kerete az eddig elhangzottak értelmében egy plusz forrás lesz, tehát szintén kormányhatározat alapján lesz megteremtve a forrása. Az kellene, hogy a következő fázisokban, ha lesz kormányhatározat, valamilyen módon külön kell kezelni, mert tényleg az lesz a vége, hogy a nagyobb összegű beruházások gyakorlatilag elviszik nemcsak az emelkedést, hanem az egész keretet a következő év végére. Ez lett volna az egyik dolog.

A másik, amit még szerettem volna felvetni, az a hitéleti keret felhasználása. Azt tudjuk, hogy BGA pályázati alapon mit tervezünk? Betervezünk 300 milliót, ez szép dolog, de hogyan használjuk fel, kiknek lesz ez a kezelésében. A BGA-nak a leterheltségéről elég sok információval rendelkezik mindenki, nem tudom, ezen gondolkodtatok-e.

ELNÖK: Köszönöm. Első kézből és jövőre biztosan, hogy ez az egyedi döntésű keret lesz és a BGA-nak kell kiadnia a támogatói okiratokat. Egyszer már beszéltünk bizottsági ülésen is arról, hogy jövőre lesz többek között a XX. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus is, annak egy sor rendezvénye. Ehhez kapcsolódóan is lennének olyan feladatok, amelyek kifejezetten a jövő évre vannak. Azt gondolom, most nem tudunk jobb megoldást annál, minthogy egyedi támogatású keret legyen. A későbbiekre természetesen lehet valami pályázati vagy egyéb dolgot csinálni rá. Hozzáteszem, akkor is a BGA-hoz kerül. Holnap lesz a BGA az ellenőrzési bizottsági ülésen. Mi már nekik szegeztük a kérdéseket, hogy mennyi van a hátizsákban elszámolatlan ügy, hogy lehet azt feldolgozni, az inkasszókat hogy lehet levetetni és a többi, egy sor kérdést, amiben ha tiszta kép van, akkor nyilván megpróbálunk a magunk lehetőségeivel segíteni, de bízom benne, hogy utol fogják érni magukat és ez a 300 millió kezelhető lesz, nem ez lesz a probléma, nem nagyságrend, ennek a feldolgozása.

Még egy dologra szeretnék visszatérni, Lyubomir előbbi felvetésére. 130 millió volt a tavalyi színházi keret, és mivel az öt kőszínházat kivennénk, így 70 vagy 80 millió forint ebből kijönne, ami tervesítve lesz, de marad a 130 milliós. Eleve van egy 70-80 milliós keret gyakorlatilag, amit vagy színházi, elsősorban anyanyelvi és amatőr színházi csoportokra, nemzetiségi színházi rendezvényekre vagy a nemzetiségi filmgyártásra lehetne fordítani. Tehát van mindjárt az indulásra is egy keret, nemcsak kibővítjük a megnevezését. Köszönöm. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erikának adom át a szót.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntök ma már harmadszor mindenkit, ha jól nézem, illetve a vendégeket természetesen nem harmadszor. Azt gondolom, ez a minden részletre kiterjedő költségvetés és ez az emelési mérték mindannyiunk számára rendkívül pozitív, én mégis kiemelnék egy, legalábbis számomra pozitív elemet, ez pedig az, hogy a beruházási támogatások túlléptek valamelyest az országos nemzetiségi önkormányzatoknak adható támogatásokon, hiszen ez évek óta jelentkezett mint probléma, nevezetesen vagy az országos önkormányzaton keresztül tudott valaki ilyen pénzhez jutni, vagy nem tudott hozzájutni. Kérem, hogy ha lehet, ehhez tartsuk magunkat, és lehetőség szerint ennek a mértékét évente próbáljuk megerősíteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. További kérdés van-e? *(Jelzésre:)* Szolga József horvát szószóló!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Üdvözlök mindenkit! Külön gratulálok a két új elnök asszonynak, és sok sikert kívánok nekik! Az anyaggal kapcsolatban annyit szeretnék hozzászólni, hogy természetesen a számok, legalábbis a végszámok nagyon szépek, 67 százalékos emelés a 12 nemzetiség szempontjából és a romáknál is. Azonban szerintem az elmúlt két hónapot jobban is kihasználhattuk volna, amikor kampányidőszak volt, mert ahogy beszéltünk az albizottsági ülésen is, ezekkel a számokkal a Pénzügyminisztérium nincs - hogy is mondjam - semmilyen viszonyban, legalábbis ahogy hallottam, hogy kikkel történtek az egyeztetések. A munkaanyag-megnevezés helyénvaló.

Mi itt most beszélgettünk a keretszámokról. Egyetértek azzal, hogy mindenhol legyen emelés, de ha meglesz a szövegszerű javaslat, amit maholnap be fog terjeszteni a Pénzügyminisztérium, mert az terjeszti be a kormánynak, és utána pedig a kormány a parlamentnek, ha ez a 67 százalék nem fog tükröződni, vagy pedig ugyanaz lesz a metódus, hogy az előző évi számok változatlanul kerülnek be az egyes fejezetekbe és a 9. számú mellékletbe, akkor kemény harcba telik, hogy hogyan fogjuk ezeket a számokat realizálni ténylegesen és honnan lesz meg a forrása. Természetesen politikai döntést igényel és a parlament elnöke, a miniszterelnök-helyettes és államtitkár úr is megfelelő súllyal rendelkeznek a nómenklatúrában, de végül is mindig a Pénzügyminisztériumnál akadunk el az Áht.-törvény módosításával vagy bármivel is. Ezt a harcot mindenképpen meg kell vívni. Ha a szövegszerű javaslat bent lesz, akkor mindenképpen - amit az elnök úr is javasolt - az országos önkormányzatokkal leülve legalábbis az intézményi keret felosztásainál prioritást kellene, hogy élvezzenek az új intézmények szintre hozásai, mert elvileg az elmúlt két évben ezek nem kerültek kompenzálásra.

A színházi támogatással kapcsolatban meg mindenképpen figyelembe kell venni, hogy a '19. évben a Pécsi Horvát Színház, amit az országos önkormányzat vett át, nem kerül be automatizmusként. Pécs városa teljesen kivonult az előző években, ami 30 milliós támogatást adott. Tehát én szeretném, ha ez mindenképpen visszatükröződne a számokban, az, amit a szlovén szószóló asszony mondott, amit az albizottsági ülésen is beszéltünk, hogy a filmgyártásra más források is vannak. Ha tudunk pluszforrást, ahogy Lyubomir is mondta, természetesen tegyünk hozzá.

Nagy hangsúlyeltolódást látok a helyi nemzetiségi önkormányzat által fenntartott intézmények vonatkozásában, amivel nem teljes mértékben tudok egyetérteni. Ha meglesz a forrás, akkor természetesen legyen, de ha nem, akkor mindenképpen azt fogom kezdeményezni, hogy az országos önkormányzat által fenntartott intézmények, mert mégis valamilyen szintű regionális vagy országos feladatokat látnak el.

Annak örülök, hogy visszatükröződni látszik a nemzetiségi hitéleti keret, amit kezdeményeztünk többünkkel, de mi akkor ezt úgy kezdeményeztük, hogy egy bizonyos keret legyen automatikusan beépítve az országos nemzetiségi önkormányzatok működési támogatásába. Lehet egy része egyedi támogatás alapján is, de mindenképpen a javaslat az volt, hogy elsődlegesen egy bizonyos összeg épüljön be, mert vannak speciális, nemzetiséghez kapcsolódó egyházak is. Ezt valahogy ilyen automatizmussá kellene tenni, legalábbis az egyik részét.

Abban én is egyet tudok érteni, hogy a régi metódus szerint amikor még kormányrendeletben szabályozták a kisebbségi vegyesbizottságok ajánlásait, amiben lényegében megegyezett a két kormány, és valóban, ahogy mondta az elnök úr is, nemzetpolitikai kérdésként vetődött fel, mert prioritásalapon, illetve reciprocitások alapon működtek a dolgok, ha az ottani magyarság kapott, akkor az itteni nemzetiség is, tehát erre mindenképpen valahogy figyelni kell, hogy elkerüljük ezeket a súrlódásokat, nem tudom, hány milliárdot kapnak az itt helyet foglaló nemzetiségek, és akkor mindenki csak hőzöng, hogy miért pont ő. Ha a kormány úgy gondolja, hogy nemzetpolitikai kérdésként kezeli, akkor ne a mi forrásaink terhére.

Ha meglesz a törvénytervezet szövegszerű javaslata, akkor természetesen én is reagálni fogok rá és megteszem a szövegszerű javaslatokat azzal kapcsolatban, amit több időszakon keresztül görgettünk az Áht.-val kapcsolatban, a 9. számú melléklet szabályozottságával kapcsolatban. Holnap is tárgyalni fogunk egy-két dolgot, a feladatalapú pontrendszert, az elszámolásokat, a BGA-t. Javaslom, hogy sürgősen, ha megvan a tényleges törvénytervezet, le kéne ülni mindenképpen, hogy mik azok a prioritások, és ha ezzel a számmal állunk a Pénzügyminisztérium elé, akkor tényleg tudjuk alátámasztani. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Annyit tennék csak hozzá, hogy az elmúlt öt évben egyszer-kétszer voltunk abban a helyzetben, hogy a Pénzügyminisztériummal, még akkor NGM-mel kellett egyeztetünk, és ott dőlt el, hogy mennyit tudunk emelni. Az öt év alatt toronymagas volt, azt hiszem, 615 millió forint volt abban az évben, a tizenötöde annak. Nem véletlen, mert a hivatalos neve az államtitkárságnak az államháztartásért, az államháztartási hiányért felelős államtitkárság. Ha arra kényszerülünk, hogy velük kelljen politikai döntést hozatni a mi támogatásunkról, akkor abból nem jön ki semmi jó.

Ez egyébként az a helyzet, amit Banai Péter Benővel is megbeszéltünk. Világos, azt mondja, hogy toronymagasan a nemzetiségek a kedvezményezettjei az elmúlt éveknek, mert a nemzetgazdaság növekedéséhez képest aránytalanul sokat kaptak a nemzetiségek százalékosan. Persze csak nézni kell, hogy honnan indultunk, hol tartunk, milyen helyzetből. Emberileg és szakemberként ezt meg is lehet érteni, de az nekünk rég rossz, ha mi a Pénzügyminisztériummal vagy a Nemzetgazdasági Minisztériummal kerülünk olyan helyzetbe, hogy ők döntenek a mi igényeinkről. Nyilvánvalóan meg fogunk tenni minden lehetségest azért, hogy a legjobbat érjük el. Amennyiben a végösszeg és a keretösszeg változni fog, természetesen akkor hozzá kell nyúlnunk az egész belső részéhez, de eddig még minden évben, ha csökkentve is lett valamelyest az igényünk, az a lehetőség mindig a mienk volt, hogy azon belül mi mondtuk meg, hogy hol és mennyit akarunk csökkenteni, vagy min akarunk változtatni. Ebben egészen biztos vagyok, de remélem, hogy nem jutunk ebbe a helyzetbe. Nagyon szeretném, és nyilván azért teszünk meg mindent, hogy meg tudjuk kapni ezeket az összegeket a jövő évi költségvetésben.

Van-e további kérdés vagy észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincsen, akkor a 12 nemzetiségre vonatkozóan lezárnam.

A romákra vonatkozóan kérdezem, hogy van-e észrevétel, illetve mielőtt tovább adnám a szót, Félix javaslatára vagy felvetésére mondanám: öt évvel ezelőtt volt először és majdnem utoljára olyan, hogy bárki leírhatott bármit, és azt megkaptuk, megkapta. Most mindent beletettünk az utolsó fillérig, amit a roma önkormányzat kért. Én nagyon kérem, miután itt vezető politikusokkal, mindenkivel leegyeztettük, a szaktárcával leegyeztettük, ne azzal kezdjük, hogy még le sem adtuk, még oda sem adtuk, és már kérünk hozzá. Egymilliárd forint van beállítva az Országos Roma Önkormányzatnak. Egymilliárd forint! Pont annyi, amennyit kért. Nagyon kérem, mert nemhogy nem hoz a konyhára, hanem megint csak áltana. Ráadásul úgy tudom, most már a korábbi években fizetett jelentős inkasszók előbb-utóbb, valamikor el fognak fogyni. Azt gondolom, ez megint egy jelentős többlet lesz, pontosabban a korábbi években volt jelentős elvonás a Országos Roma Önkormányzattól, ami most már nem lesz. Azt kérem, hogy ne nyúljunk hozzá ehhez. Ezt most egyeztetettük végig úgy, hogy száz százalékban mindent beletettünk, amit a Roma Önkormányzat kért. Tehát én egy kis megértést kérek ehhez. *(Farkas Félix: Balogh János szeretne szólni.)* Még beszéljük át, és ha utána az elnökök vagy az országos önkormányzatok részéről hozzá akar szólni valaki, akkor majd természetesen szót adok, de még a szöveges részét is szeretném végigvenni, és utána átadnám majd a szót, aki akar még szólni.

A 9. ponthoz küldtünk ki háttéranyagot a nemzetiségi pedagógus ösztöndíjprogrammal kapcsolatban, illetve a 10. ponthoz küldtünk ki háttéranyagot a NEMZ-pályázatokkal kapcsolatban.

A szöveges módosító indítványok közül szeretnék tájékoztatni mindenkit, hogy nem láttam még, de az államtitkárság visszaigazolta, hogy a költségvetési törvényt alátámasztó úgynevezett salátatörvényben, amelyben 25-30 törvényt megnyitnak a költségvetéshez kapcsolódóan, de a nemzetiségek jogairól szóló törvényben módosítják azt a kodifikációs hibát, hogy amit 2014-ben benyújtottunk módosítást és elfogadta a parlament, hogy a 100 fő feletti nemzetiségi településeknél négy helyett öt fő lesz választható, az a nemzetiségi törvény 51. §-ában átjavították öt főre, a 61. §-ban pedig benne hagyták a négyet. Ezt bele fogják tenni a salátatörvénybe, és a Pénzügyminisztérium eleve úgy fogja benyújtani, hogy benne lesz, tehát nem kell nekünk külön kezdeményezni a törvénymódosítást.

A második érdemi módosító javaslat Paulik Antal szlovák szószólótól volt. Amennyiben az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 1. §-át kellene módosítani, a költségvetési támogatások közül a nemzetiségi önkormányzatok általános működésének és feladatainak támogatásait kivennénk ugyanúgy, ahogy a helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatásai is ki vannak véve a költségvetési támogatás kérdésköréből.

A másik érdemi módosító javaslat Szolga József horvát szószólótól jött, amennyiben a 2019-es költségvetési törvény 3. számú mellékletében a helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásainál van egy kiegyenlítő bérrendezési alap, egy 11 milliárdos előirányzat, melyre a települési önkormányzatok hivatalaiban dolgozó köztisztviselők illetményrendezésére lehet igényelni. A javaslat arra irányult, hogy a települési önkormányzatokhoz hasonlóan az országos nemzetiségi önkormányzatok is igényelhessenek a köztisztviselői illetmény kiegészítésére. Nyilvánvalóan ezzel is egyetértünk. Itt az a kérdés, hogy ez benne lesz-e a 2020-asban is, mert a jelenlegi a 2019-es módosítását igényelné. Ha benne lesz a 2020-asban, akkor ezt nyilván kérnünk kell.

A harmadik érdemi szövegszerű módosítás pedig a feladatalapú támogatásnak egy új értékelési rendszere lenne, amit korábban kiküldtük mindenkinek. A dolog lényege annyi lenne, hogy első körben a helyi nemzetiségi önkormányzatok adnának

be egy önértékelést, hogy melyik határozatokra hány pontot tartanak ők jogosnak. A konkrét határozatokat és meghatározott pontokat értékelné és bírálná felül a Bethlen Gábor Alapítvány, illetve a román esetében az EMET, és konkrétan határozatonként megmondaná, hogy egyetért vele, vagy nem ért vele egyet, ha nem, akkor miért nem. A konkrét felülbírált pontszámokra második körben konkrét észrevételt tehetnek a helyi nemzetiségi önkormányzatok, és a másodfokú észrevételek elbírálását a Pályázatelbíráló Bizottság, illetve annak albizottságai a nemzetiségek bevonásával döntenék el. Én azt gondolom, ezzel egyrészt töredékére lehetne mérsékelni azt a munkát, amit jelenleg a pályázatelbírálónak a 25-30 ezer jegyzőkönyv átbogarászásával kell végeznie, másrészt az egész elbírálás folyamatában kezdettől végig mindenki mindig konkrétan tisztában lenne vele, hogy melyik határozatokra hány pontot kapott, vagy nem kapott.

Azt gondolom, ez egy nagyon jelentős előrelépés lenne. Ennek ellenére a tegnapi délelőtti óvodapedagógus ösztöndíjindító megbeszélést követően a Miniszterelnökséggel és a Bethlen Gábor Alapítvánnyal való megbeszélés során közölték, hogy az alaphelyzetben nem akarják beletenni a 9. mellékletbe. Ezt nekünk kell majd kezdeményezni a parlamenti eljárás során. Ennek egy nagyon fontos mellékes része, de kulcsfontosságú tartalmi része, hogy amióta feladatalapú támogatás és elbírálás létezik, soha semmilyen törvényben, rendeletben, utasításban nem volt leírva és lefektetve, hogy mik az értékelés elvei és a módszere. Tehát ez alapvető kérdés, hogy le legyen írva, hogy milyen irányelvek alapján, milyen módszerrel értékelik ki.

Ezen nyilván lesz majd egy csatározás. Szeretném hangsúlyozni, hogy nem kell a költségvetési törvény elfogadásáig egy mindenre kiterjedő leírást és szabályzatot csinálnunk, elég az, ha a költségvetési törvény 9. mellékletébe egy olyan rendelkező utasítás bekerül, hogy meg kell csinálni azt a miniszteri rendeletet, utasítást, ami a bírálási szabályokat, irányelveket, módszereket rögzíti, és ki kell dolgozni ennek a menetét. Ha ezt bele tudjuk tenni a 9. mellékletbe, akkor utána van 9-10 hónapunk, hogy ennek a részleteit kidolgozzuk és mindenkivel ismertessük.

Én ezeket szerettem volna kiemelni. Természetesen ha be lesz nyújtva holnap, akkor neki kell esni és ki kell vesézni majd a salátatörvényt, és akkor kiderül, hogy vannak-e benne olyan módosítások, amelyek bennünket érintenek, ha igen, akkor ezek pozitívan, vagy negatívan, lehet-e ezekhez csatlakozni valamivel, a különböző törvényeknek melyik részét nyitják meg és milyen lehetőségünk van, hogy beleszóljunk.

Kérdezem, hogy a szöveges módosításokkal, indítványokkal kapcsolatban van-e valakinek kérdése, észrevétele, kiegészítése. *(Jelzésre:)* Szolga József horvát szószóló!

SZOLGA JÓZSEF horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Csak szeretném hozzátenni, hogy volt egy javaslatom a működés- és a feladatalapú támogatás elbírálásával kapcsolatban, hogy kettős büntetés ne legyen, azt a '19. évre javasoltam a 9. számú mellékletben, a megfogalmazást. Akik tehát nem tudják produkálni a négy jegyzőkönyvet vagy a közmeghallgatást, és emiatt nem részesültek semmilyen támogatásban, erre készült egy szövegszerű javaslat, és abban maradtunk, hogy ha lehet, a '19. évi költségvetési törvény módosításába bekerül. Mivel nem lett megnyitva a tavasszal, mindenképpen szeretném, hogy ha megjelenik a szövegszerű '20-as tervezet, akkor ezt vegyük elő. Meg fogom ismétetni még egyszer szövegszerűen, hogy konkrétan mire gondolok, mert általában a hivatal hibájából vagy a jegyző hibájából történik az, hogy esetleg nem készül el a négy jegyzőkönyv. A törvényességet a jegyző felügyeli, tehát neki is jeleznie kéne az önkormányzatnak,

hogy nem tartottatok négy ülést, nem volt közmeghallgatás, vagy nem csatoltak be közzétételt valami miatt, akkor nem kaptak működési támogatást, nem kaptak feladatalapút sem.

Az én javaslatom konkrétan arról szólt, hogy rendben van, a működési támogatás legyen elvéve, de nem hiszem, hogy a nemzetiségi önkormányzat a bűnös, de a kétszeri büntetés szerintem megengedhetetlen. A jegyzőkönyvekből le lehet mérni azt, hogy valamilyen feladatot elláttak, és az kerüljön pontozásra. Erre megvolt a konkrét szövegszerű javaslatom, de ezt még egyszer kezdeményezem, hogy ha megvan a '20-as tervezet, és ez nem változott a '19-hez képest, akkor ezt próbáljuk meg beadni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Meg fogjuk beszélni. Nekem más erről a személyes véleményem. Az egyik oldalról teljességgel kizártnak tartom, hogy eltekintsenek attól a követelménytől, hogy minden helyi nemzetiségi önkormányzatnak dokumentáltan legalább négy testületi ülést kell tartania és közmeghallgatást. A közmeghallgatás részével én sem értek egyet, mert ez megint a települési és a nagy önkormányzatok működési mechanizmusából jön. A helyi nemzetiségi önkormányzatoknál minden ülés gyakorlatilag közmeghallgatás, tehát teljesen felesleges forszírozni. Egészen biztos vagyok benne, hogy ettől nem fognak eltekinteni.

A másik oldalról meg azt gondolom, ma el kell jusson minden helyi nemzetiségi önkormányzat odáig, hogy el tud küldeni egy jegyzőkönyvet. Ez kötelessége jelenleg is törvény által. Egyrészt el kell küldje a jegyző, de el kell küldje a helyi nemzetiségi önkormányzat elnöke is. Törvényi kötelesség. Tehát én kizárt ügynek tartom, hogy ettől el fognak tekinteni. Ez ugyanolyan, minthogy egy egyesületnek is kötelező megtartania évente kettő vagy négy ülést, és ha nem tartja meg, törvénytörtő módon működik és kizárják mindenből. Értem, hogy mit mondasz, mert valóban aki a jegyzőkre hagyatkozik, azt érik olyan meglepetések, hogy azt hiszi, hogy rendben van, de nincs rendben, de ez ugyanaz, mint... *(Szolga József: Ez volt a visszacsatolás.)* Igen, de ez ugyanaz, mint a NAV-nál is, hogy teljesen mindegy, hogy kit bízok meg, hogy csinálja meg a bevallásomat, ha adóhiányom van, én vagyok a felelős, én vagyok a felelős, mert én vagyok az adóalany. Hiába megyek, hogy őt bíztam meg, neki fizettem érte. Ez ugyanolyan történet. Ez a személyes véleményem, de lehet róla beszélni, és meg lehet próbálni. Ez a tegnap délelőtti megbeszélésen is az egyik alap volt, amivel visszautasították, hogy nem, mert négy jegyzőkönyv és közmeghallgatás kell, és ha ez nincs, akkor nem is tárgyalunk róla. Ezt csak azért mondom, hogy gondoljuk meg, mert ha olyannak megyünk neki, ahol eleve tudjuk, hogy olyan szintű ellenállás van, hogy esélytelen, az nem biztos, hogy előnyünkre van. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: A világért sem szeretném ebben a témában szaporítani a szót, de ha nem érkezik a négy jegyzőkönyv és a közmeghallgatásról szóló jegyzőkönyv, akkor a kormányhivatal maga tájékoztatja az elnököt. Ez majdnem biztos. Ha ez sem működik, akkor nagyon nagy hiba van a rendszerben. Azt mi is tudjuk, hogy az elnök a felelős, hogy a jegyzőkönyvek célba érjenek. Neki akkor minimum rá kell kérdezni. Ismerjük egyébként a hivatalok ilyen fajta hozzáállását. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Van-e még esetleg további hozzászólás, észrevétel? *(Nincs jelentkező.)* Nincsen.

Akkor kérdezem az elnököket, az országos önkormányzatok képviselőit, hogy kíván-e valaki hozzászólni a napirendhez. *(Balogh János: Tisztelt Bizottság! Annyit szeretnék mondani...)* Elnézést, formálisan meg kell szavaztatnom, hogy szót adunk.

Aki egyetért azzal, hogy az országos roma elnöknek megadjuk a szót, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Parancsoljon!

BALOGH JÁNOS elnök (Országos Roma Önkormányzat): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Azzal a kéréssel fordulok önökhöz az Országos Roma Önkormányzat nevében, hogy Ritter Imre parlamenti képviselő úr arról beszélt, hogy az Országos Roma Önkormányzat beruházásra 1 milliárd forintot fog kapni talán a 2020. évben. Ez az előterjesztés. Azt szeretném kérni önöktől, hogy a 800 millió forint tekintetében a 4. számú sorban szereplő, a települési és területi roma önkormányzat nemzetiségi egyesületeinek beruházásától vegyünk el 80 millió forintot, ott maradjon 20 millió forint, és a fennmaradó 80 millió forintot csoportosítsuk át a hármashoz, ha kérhetem. Így 880 millió forint lenne a beruházásra. Farkas Félix roma szószóló úr elmondta, hogy Tiszapüspökin nagy problémával küzdünk, hiszen az 500 millió forintos beruházásra mindösszesen 300 millió forint támogatást kaptunk, illetve romokban hever egy intézményünk, egy iskolánk Szirákon, ami körülbelül 700-750 millió forintot fog igénybe venni. Ezekre a forrásokra nagyobb szüksége lenne az Országos Roma Önkormányzatnak, ha így kerülne átcsoportosításra. Köszönöm szépen.

Határozathozatalok

ELNÖK: Köszönöm szépen. A roma előterjesztésről kérdezem először a bizottságot. Arról lenne szó, hogy a végösszegek változatlanul hagyása mellett a 4. sorban, a települési és területi önkormányzatok, nemzetiségi egyesületek beruházási támogatása a 100 helyett 20 lenne, a harmadik sorban pedig az Országos Roma Önkormányzat beruházási támogatása a 800 helyett 880 millió forint. Ha mindenki előtt tiszta, akkor kérem, hogy aki ezzel a módosítással egyetért, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 13 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk.

Aki ezzel a módosítással egyetért, hogy a '20. évi központi költségvetési törvényjavaslat az így módosított táblázattal kerüljön elfogadásra, melynek tervezett emelkedése 2020-ra 1.809.070.000 forint, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 13 igen szavazattal egyhangúlag támogatjuk.

Aki a 12 nemzetiség részére összeállított 14 pontból álló 2020. évi módosítási igényként 8.191.640.000 forintot tartalmazó igénnyel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 13 igen szavazattal elfogadtuk. Köszönöm szépen.

Arra kérnék még egy felhatalmazást, hogy amint reményeink szerint holnap beadásra, benyújtásra kerül a költségvetési törvényjavaslat és az azt alátámasztó salátatörvény, az általunk ma megtárgyalt szövegszerű módosítások ügyében közvetlen egyeztetést csináljunk a Miniszterelnökséggel és a Pénzügyminisztériummal. Azt kérem, hogy kézfeltartással jelezzenek! *(Szavazás.)* Köszönöm. Ki tartózkodik? *(Szavazás.)* Ki van ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 13 igen szavazattal egyhangúlag elfogadtuk.

Tisztelettel kérném majd egyrészt az alelnök urakat, az albizottsági elnök urakat és hölgyet, illetve Paulik Józsefet *(Közbeszólások: Antal! - Derültség.)*, Paulik Antalt és Szolga Józsefet, hogy attól függően, hogy kivel hogy tudunk leülni, kit

tudunk elérni, és ki hogyan ér rá, az egyeztetés során segítsenek és vegyenek részt. Köszönöm szépen. Az 1. napirendi pontot lezárnam.

Tájékoztatás a nemzetiségi tanító, tanár és szaktanár felmérésben történt előrelépésekről

Mivel hamarabb végeztünk, mint ahogy feltételeztem, azt javaslom, hogy menjünk tovább. A 2. napirendi pont tájékoztatás a nemzetiségi tanító-, tanár-, szaktanárfelmérésben történt előrelépésekről. Nem küldtünk ki most közvetlenül háttéranyagot, de mintegy másfél-két héttel ezelőtt mindenkinek kiküldtem. Szóban szeretnék mindenkit tájékoztatni, hogy két munkacsoportban folyt a munka. Az egyikben a Katolikus Pedagógiai Intézet, a nemzetiségi POK, a német pedintézet, a Klebelsberg és a három államtitkárság bevonásával, valamint a képző egyetemekkel kidolgoztunk egy kérdőívanyagot az egyetemek nemzetiségi tanító, tanár, szaktanár képzésére, ahol három év adatait kértük be, benne azt is, hogy milyen szakokon, milyen párosításban, ösztöndíjjal, önköltségesen, kollégiumi elhelyezéssel, anélkül, milyen költséggel, illetve bekértük azt is, hogy a létszám növelésének milyen személyi, tárgyi, finanszírozási feltételei lennének. Az adatokat május 31-én, pénteken tudomásom szerint majdnem mindenhol megkaptuk, még nem jutott idő a kiértékelésre, de ezt meg fogjuk tenni, és majd mindenkinek ki fogjuk küldeni.

A másik nagyon lényeges, ennél is nagyobb fajsúlyú volt a nemzetiségi köznevelési intézmények, általános iskolák, középiskolák, egyetem. Kidolgoztunk egy olyan felmérő anyagot, amivel pontosan meg tudjuk nézni, hogy mennyi lenne a nemzetiségi pedagógusigény, milyen a jelenlegi pedagógusellátottság, milyen hiány van, ez a hiány tanítókat, tanárokat, milyen szakokat stb. érint, milyen típusú iskolákban, és ez minden nemzetiségre vonatkozóan is kiterjesztve.

Ez az anyag elkészült, május 15-én kiküldtük. Kiválasztottunk 14 olyan intézményt úgymond PILOT-felmérésre, amelyben volt minden fenntartótól, tehát volt Klebelsberg, egyházi, nemzetiségi, alapítványi, volt mindenféle iskolatípusból, tehát nyelvoktató, kéttannyelvű, gimnázium, szakgimnázium, szakközépiskola, kollégium és a többi. A 14 intézménynek kiküldtük, május 31-ig, péntekig a 14-ből 13-tól vissza is jöttek az adatok. Ezt a következő hetekben ki fogjuk értékelni abból a szempontból, hogy milyen értelmezési, tartalmi problémák merültek fel a kitöltéssel kapcsolatban, milyen számszaki, technikai kérdések, milyen számítástechnikai problémák, és ezeket pontosítani fogjuk, véglegesíteni fogjuk, és szeptember harmadik hetében fogjuk kiküldeni a letesztelt, végleges kérdőívanyagot az ország összes nemzetiségi általános iskolájába, középiskolájába, illetve egyetemre.

Ez azt jelenti, hogy októberre rendelkezni fogunk egy olyan adatállománnyal, ami Magyarországon még sosem volt, hogy nemzetiségenként intézményekre lebontva, területekre a különböző szaktárgyakra és a többi, pontosan látni fogjuk, hogy mennyi lenne a nemzetiségi pedagógusigény, mennyi a tényleges létszám, és mennyi a hiány. Erre fel lehet építeni majd az egész nemzetiségi pedagógusképzést hosszú távra is. Nagyon köszönöm mindenkinek, aki ebben különböző mértékben és szinten részt vett. Azt gondolom, egy olyan adatállomány birtokába kerülünk majd, amire megalapozottan lehet a köznevelési intézmények nemzetiségi pedagóguslétszámát biztosítani. Ezzel kapcsolatban a közbülső anyagokat azoknak a szószólóknak és azoknak az önkormányzatoknak is kiküldtem, amelyeknek nincs is köznevelési intézményük adott esetben, vagy nem vettek részt személy szerint az egészben, hogy mindenkinek minél nagyobb tájékozottsága legyen.

Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban van-e valakinek kérdése, észrevétele. *(Nincs jelentkező.)* Köszönöm szépen. Határozatot nem kell hoznunk, mert gondolom, ezzel lezárhatjuk ezt a napirendi pontot.

Tájékoztató a nemzetiségi pedagógus ösztöndíj 2019. évi kiterjesztésének és előkészítésének jelen helyzetéről

Az eredeti 4. napirendi pont a 3. napirendi pont, tájékoztató a nemzetiségi pedagógus ösztöndíj 2019. évi kiterjesztésének és előkészítésének jelen helyzetéről. Erről kiküldtük háttéranyagként a nemzetiségi pedagógus ösztöndíjprogram 2019-2020. tanévre vonatkozó része című kétoldalas anyagot.

Ebből csak három dolgot szeretnék kiemelni szóban is. Egyrészt a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata az április 27-i közgyűlésén egyhangú elvi döntést hozott arról, hogy a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata egyetért és vállalja rendszergazdaként a nemzetiségi pedagógus ösztöndíj lebonyolítását és annak a kiterjesztését egyik oldalról, a másik oldalról, hogy vissza fogjuk állítani csökkentett létszámmal az önálló nemzetiségi pedintézetet, amit évekként ezelőtt be kellett olvasztani a Valéria Kochba, mert annak idején 15 vagy 16 embert kellett volna felvenni, és erre nem volt szükség, sem pedig fedezet.

Tegnap volt az Országos Német Önkormányzatnál az érintett országos önkormányzatok, minisztériumok bevonásával az indító megbeszélés. Elkészült a 2019. szeptember 1-től 2020. június 30-i időszakra vonatkozó ösztöndíjszabályzat, ösztöndíjszerződés és az ösztöndíjfelhívás is. Gyakorlatilag most már csak az érintett hét önkormányzatnak kell majd egy-egy közgyűlési határozatot hozni. Megvan a döntés a 260 milliós ösztöndíjkeretre is. Elvileg egy-két héten belül meglesz a támogatói okirat. Ez azt jelenti, hogy 2019. szeptember 1-jétől be tudjuk vonni az ösztöndíjprogramba a nemzetiségi óvodapedagógusok új első évfolyamát, a jelenleg már hallgató, most elsős, szeptember 1-jétől, jövőre második évfolyamot és szeptember 1-jétől a harmadik évfolyamot, tehát aki szeptember 1-jétől járni fog nemzetiségi óvodapedagógus-képzésre, mind a három évfolyamot, illetve szeptember 1-jétől bevonásra kerül a nemzetiségi tanító, a nemzetiségi tanár és nemzetiségi szaktanár új első évfolyama. Ez azt jelenti, hogy körülbelül 450-500 fő között lesz a nemzetiségi ösztöndíjas pedagógushallgatók száma. Köszönöm szépen itt is mindenkinek a segítséget, a támogatást. Külön köszönöm azoknak a nemzetiségeknek is, akiknek egyelőre még nincs nemzetiségi pedagógusképzésük, hogy támogatták a többi nemzetiségnek, azt gondolom, a jövőnk szempontjából meghatározó fontosságú programot.

Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban van-e valakinek kérdése, észrevétele. *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor köszönöm szépen. Lezárom a napirendet.

A parlamenti séták nemzetiségi vonatkozásainak megvitatása

Áttérnénk a 4. napirendi pontra, a parlamenti séták nemzetiségi vonatkozásainak megvitatására. Annak kapcsán szeretném felvetni és kezdeményezni, hogy ezt gondoljuk át, hogy jelenleg a parlamenti vezetés során egyetlen szó nem esik tudomásom szerint más nyelven sem a magyarországi nemzetiségekről, illetve a magyarországi nemzetiség parlamenthez való kapcsolódásáról.

Azt szeretném felvetni és kezdeményezni - a legutóbbi parlamenti látogatásnál elmondtam pár dolgot onnan kezdve, hogy Steindl Imre is német nemzetiségű volt, a tervező, és biztos, hogy minden nemzetiség vonatkozásában vannak kapcsolódások -, hogy mindenki gondolja át. Megkérhetjük hivatalosan, hogy mi az a szöveg, amit most elmondanak különböző nyelveken a parlamenti séta során. Kérhetjük azt, hogy ha adott nemzetiségi vendégeink vannak - legalább akkor, ha vendégeink vannak, de adott esetben az sem lenne baj, ha nem nemzetiségiek, de ha szlovák, horvát, szerb vagy bármilyen más nyelvterületről jönnek -, ki lehetne egészíteni számukra a szöveget a nemzetiségi vonatkozással, ahányszor erre lehetőség van. Múltkor maga az

idegenvezető nő köszönte meg, hogy jaj, de jó, hogy beszélgettünk egy kicsit, egy csomó érdekes dolgot tudott meg. Azt gondolom, a látogatók szempontjából is érdekes lenne, ha kapnának nemzetiségi vonatkozású tartalmat is.

Ha egyetértetek vele, akkor megkérnénk a hivatalos szöveget, felvennénk a kapcsolatot az idegenforgalommal. Azt kérném mindannyiótoktól, hogy egy picit gondoljátok át - majd megküldöm a szöveget -, hogy ahhoz kapcsolódóan mi az, amit bele lehetne venni. Nyilván kötve van az idejük, tehát azt nem lehet, hogy beleteszünk egy doktori disszertációt az idegenvezetésbe, de ha legalább két-három helyen be tudunk tenni egy-két nemzetiségi vonatkozást, azt hiszem, az pozitív lenne. Kérdezem, hogy egyetértetek-e ezzel és kezdeményezzük-e. *(Jelzésre:)* Alexov Lyubomir!

ALEXOV LYUBOMIR szerb nemzetiségi szószóló: Én természetesen ezzel messzemenőig egyetértek, de egy eretnek dolgot szeretnék kérdezni. Ha már kezdeményezzük ezt a dolgot, esetleg nem kezdeményezzük azt is, hogy ha nemzetiségi vagy anyaországi csoport jön, esetleg az adott nyelven is lehessen vezetni? *(Közbeszólások: De lehet!)* Nem lehet! *(Szolga József: Kezdeményezzük!)* Igen, kezdeményezzük, ezt javasolnám, mert vannak Pesten horvátul, szerbül, lengyelül beszélő idegenvezetők *(Varga Szimeon: Meg bolgár is!)*, meg bolgár is van, akiket lehetne akkreditálni és esetleg alkalmanként felkérni, évente nem sok alkalomról lenne szó. Úgy gondolom, ezt nyugodt szívvel meg lehetne tenni, ez is egyfajta gesztus lenne, mert igazából sokszor még az sem hangzik el, hogy egyáltalán a képviselők mellett szószólók is vannak a parlamentben. Mindenképpen úgy gondolom, hogy lépünk ebben az irányban. Kezdeményezem, hogy erre is keressünk valami megoldást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Rendben! Én azt hittem, minden nyelven van idegenvezetés. *(Közbeszólások: Nincs!)* Jó, akkor megkérdezzük, hogy milyen nyelven van, és hogy hogyan lehetne megoldani, hogy legalább valamennyi magyarországi nemzetiség nyelvén legyen lehetőség idegenvezetésre. *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Ismételten nem akarom szaporítani a szót, de jó lenne, ha például a füzeteket, a Parlamenti séták című kis füzetecskét legalább minden nyelven hozzáférhetővé tennék. Mi kezdeményeztük privát úton, vagyis nem egészen privát úton, az egyik képviselő révén, úgy tűnik, van rá fogadókészség. Azt hiszem, innen kéne elindítani. Egyébként a nemzetiségi nyelveken való vezetés igenis akkor működik, ha én végig viszem a Szlovéniából érkező csoportot.

A másik, amit mondani akartam, de Lyubomir már szintén elmondta, és ezt szeretném kérni, ezt egyébként egyszer már említettem, hogy az idegenvezetők soha egyetlen szóval nem említik, hogy a 199 képviselő mellett még 12 szószóló is ül a parlamentben. *(Farkas Félix: Tizenhárom! - Zaj.)* Nem, most 12, mert 199 képviselő van és 12 szószóló. Az előző ciklusban még valóban így volt. Szerintem ezt nagyon röviden tudják korrigálni, egyszerűen csak fel kellene hívni erre a Látogatóközpont figyelmét.

A másik pedig az, hogy valóban érjük már el, hogy ha a saját anyaországainkból érkező vendégek vannak, akkor legyen lehetőség rá. Szeretnék még szólni, de azt majd később mondanám el.

ELNÖK: Jó, köszönöm szépen. Hogy ezt a napirendi pontot lezárjuk, meg fogom kérni a hivatalos idegenvezetői szöveget, megkérdezem, hogy milyen nyelven

van lehetőség jelenleg idegenvezetésre, milyen nyelven van a parlamenti kiadvány, és akkor kezdeményezzük egyrészt a szöveg kibővítését. Kérem, hogy ehhez mindenki a saját nemzetiségére vonatkozóan gondolja át, mit lehetne belevenni, vagy kérdezzen meg egy történészt, illetve kérjen segítséget, hogy akkor kibővítsük valamennyi nyelvre az idegenvezetést és a füzetet is. *(Jelzésre:)* Átadom a szót Szuperák Brigittának.

SZUPERÁK BRIGITTA ukrán nemzetiségi szószóló: Nagyon szépen köszönöm a szót. Tisztelettel és szeretettel köszöntök mindenkit, aki részt vesz a mai ülésünkön. Ha már a parlamenti sétáról beszélünk, akkor szeretném megemlíteni, hogy sikerült elérnem azt, hogy 2018-tól ukrán nyelven is van idegenvezetés, ami nagy segítség azért, mert mint tudjuk, Ukrajnában nem nagyon beszélik az idegen nyelveket, és nagyon sokan örülnek ennek a lehetőségnek. 2019-től fordításban is megvan már ukrán nyelven a kiadvány. A Látogatóközpontban is be lehet szerezni az ukrán nyelvű kiadványokat, ez a Parlamenti séta, illetve ez a kötet, tulajdonképpen ez az öt könyv. Ha majd leülhetünk, elmondom, hogy mi ennek a folyamatnak a menete, illetve hogyan vittem végig ezt az ügyet. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kissné Köles Erikát megkérhetem arra, hogy a bizottságok részéről összefogjátok? *(Kissné Köles Erika egyetértőleg bólint.)* Mi megkérjük hivatalosan, hogy akinek most nincs idegenvezetése, lehet-e, illetve milyen nyelven van, továbbá a javaslatokat.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Igen, természetesen, de ha valakinek van még kósza ötlete, ami még nem hangzott el, kérjük, és akkor ezt összefogjuk.

ELNÖK: Mindenképpen írásban kérjük majd mindenkitől a javaslatokat.

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A 4. napirendi pontot lezárom.

Egyebek

Az 5. napirendi pont az egyebek. Kérdezem, hogy az egyebekben kinek van észrevétele, mondanivalója. *(Jelzésre:)* Paulik Antal szlovák szószóló!

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Egyetlen dolgot szeretnék mondani. Nem túl régen neked is megküldtem, hogy elindult egy salátatörvény, amely a bírósági rendszer átalakításából fakadóan módosított volna különböző jogszabályokat, köztük a nemzetiségi törvényt. Vélhetően, hogy megállt az egész folyamat, valószínűsítem, hogy ez a salátatörvény be sem lesz nyújtva. Ezt azért éreztem fontosnak, mert abban a tervezetben volt néhány olyan nemzetiségi törvényi vonatkozás, amit módosítani akartak. Ha ezek után azzal akarunk foglalkozni, ami abban a törvényjavaslatban benne volt, nemigen volt egyébként, csak tényleg a bíróságokkal kapcsolatban, összefüggésben javasolt módosítások, majd amikor beszélünk a nemzetiségi törvény módosításáról, talán célszerű még egyszer átnézni azt az anyagot is, hogy ezt kísérjük figyelemmel. Köszönöm. *(Szuperák Brigitta távozik a bizottsági ülésről.)*

ELNÖK: Az én tudomásom szerint a kormány úgymond stratégiát váltott, és nem fogja benyújtani a közigazgatási bíróságokra vonatkozó törvényjavaslatot, és ez annak lett volna a salátája, tehát be sem fogják nyújtani. Akkor rámozdultunk erre, csak közben kiderült, hogy nem fogják benyújtani. Van-e más hozzászólás? *(Jelzésre:)* Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Elnézést, az előbb teljesen megkavartak, ezért nem folytattam az egyebekben. Egy korábbi beszélgetés kapcsán felmerült a kérdés, kérés, igény, hogy a nemzetiségi politika európai szintű minősége, egyáltalán azok a kérdések, amelyek a kisebbségvédelem kapcsán felmerülhetnek, természetesen minket, nevezetesen a Magyarországi nemzetiségek bizottságát teljes testközelből érintenek. Ennek kapcsán Sütő Ferenc kollégámmal egy külügyminisztériumi látogatás során felvetettük, hogy esetleg egy strasbourgi, brüsszeli látogatás során erről szót ejthetnénk. Pillanatnyilag van egy olyan összeállított tanulmányútra tett javaslatunk, amit a Külügyminisztérium támogatna, természetesen úgy, hogy nekünk, nevezetesen a Magyarországi nemzetiségek bizottságának kell erre lehetőséget kérni a házelnök úrtól, és minden további koordinációt a Külügyminisztérium megsegítene.

Azt javasolták, hogy ezt a kérést elnök úr tolmácsolja a házelnök úr felé és vagy a bizottság néhány tagja, vagy ha elnök úr hajlik arra, a teljes részt vegyen ezen a tanulmányúton. Akkor a már újonnan felállt Európai Parlament, illetve az Európa Tanács felállását követő őszi időszakban, valamikor október környékén segítenének megszervezni ezt az utat. Én most konkrétan azért kértem szót, hogy elnök urat itt, a bizottság előtt megkérjem, hogy legyen szíves ezt az igényünket, ha egyetért vele a bizottság, házelnök úr felé tolmácsolni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Hogy mindjárt lépünk, azt javaslom, hogy azt kezdeményezzük, hogy az egész bizottság kimehessen. Én voltam kint tavaly ősszel 4 napot. Az új képviselők részére szerveztek egy utat, de az nem Brüsszel és Strasbourg volt, hanem csak Brüsszel. Ez egy 3 napos út volt, kőkemény program, reggeltől estig, alig tudtuk kipihenni magunkat éjszaka. Azt gondolom, hogy akkor kezdeményezem úgy, hogy a bizottság kimehessen, és ha esetleg valamiért szűkíteni akarnák vagy egyéb, akkor az egy helyzet, de akkor én ezt az egész bizottságra vonatkozóan javasolnám, ha egyetértetek vele. *(A bizottsági tagok egyetértőleg bólintanak.)*

Az ülés berekesztése

További egyéb észrevétel, bejelentés van-e? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor köszönöm szépen mindenkinek a hatékony munkát. Az ülést ezzel bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 43 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Vicai Erika